

Głuszyca, dnia 31 marca 2005 r.

**Sprawozdanie
z wykonania budżetu gminy Głuszyca za 2004 r.**

A. Część ogólna

Budżet gminy korygowany był w 2004 r. 8 krotnie. W wyniku tych zmian ostateczne wielkości budżetu ukształtowały się odpowiednio:

	Plan pierwotny	Plan ostateczny	Odchylenie
- planowane dochody w zł.	13 959 887	15 349 568	+ 1 389 681
- planowane wydatki w zł.	14 228 812	15 618 493	+ 1 389 681
- planowany deficyt w zł.	- 268 925	- 268 925	----

I. Dochody budżetu gminy

W stosunku do planu pierwotnego dochody w planie ostatecznym wzrosły o 1 389 681 zł. Na wzrost ten wpłynęły odpowiednio:

	Plan pierwotny	Plan ostateczny	Odchylenie
1. dochody z podatków i opłat	2 442 909	2 382 255	- 60 654
2. udziały gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	1 961 663	1 881 263	- 80 400
3. dochody z majątku gminy	1 726 080	1 777 120	+ 51 040
4. pozostałe dochody własne (wpływy od jednostek budżetowych, pozostałe dochody)	1 019 265	1 160 004	+ 140 739
5. dotacje	1 835 630	3 087 837	+ 1 252 207
6. subwencje	4 836 822	4 937 574	+ 100 752
7. pozostałe środki pozyskane z zewnątrz	137 518	123 515	- 14 003
Razem:	13 959 887	15 349 568	+ 1 389 681

Zmniejszenie planu w podatkach i opłatach lokalnych podyktowane było mniejszymi wpływami z podatku od nieruchomości i podatku od czynności cywilnoprawnych.

Na udziały gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa składają się udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i udziały w podatku dochodowym od osób prawnych. W przypadku podatku od osób fizycznych, jego wpływy - podobnie jak w latach ubiegłych - zostały zawyżone przez Ministra Finansów w planie pierwotnym i w trakcie roku zaszła konieczność ich zmniejszenia.

Zwiększenie planowanych dochodów z majątku gminy nastąpiło w czynszach mieszkaniowych, w dzierżawie i najmie mienia komunalnego (grunty i lokale użytkowe).

Na zwiększenie planu w pozostałych dochodach własnych gminy miały wpływ otrzymane refundacje wynagrodzeń z narzutami robotników robót publicznych

i interwencyjnych oraz odsetki od nieterminowych wpłat należności, które nie były ujęte w planie pierwotnym.

Największe korekty dochodów wystąpiły w dotacjach. Wynikły one po części z faktu, że na etapie budowy planu pierwotnego ujęto dotacje określone wstępnie przez Wojewodę, głównie na zadania z zakresu administracji rządowej, które w trakcie roku budżetowego były zmieniane. Poza zmianami kwot nastąpiły również zmiany w przeznaczeniu dotacji, w wyniku których nastąpiło zmniejszenie dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, a zwiększenie dotacji na zadania własne gminy. Ilustrują to poniższe dane:

	Plan pierwotny	Plan ostateczny	Odchylenie
I. dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej dotyczące:			
- zasiłków i pomocy w naturze	372 000	254 587	- 117 413
- utrzymania OPS	135 000	34 780	- 100 220
Razem:	507 000	289 367	- 217 633
II. dotacje na zadania własne gminy dotyczące:			
- zasiłków i pomocy w naturze	----	54 930	+ 54 930
- utrzymania OPS	----	100 220	+ 100 220
Razem:	----	155 150	+ 155 150

Jest to zastawiona pułapka na budżety gmin. Wynika z niej zmniejszenie dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, zagwarantowanych ustawami i przerzucenie tego ciężaru na budżety gmin jako ich zadanie własne, do których budżet państwa dołoży w ramach swoich możliwości. Możliwości te zmniejszyły się w 2004 r. o 62 483 zł. (217 633 - 155 150).

Największy jednak wzrost dotacji wynikł z ustawowych zmian wprowadzonych od 1 maja 2004 r. nakładających na gminy obowiązek wypłat świadczeń rodzinnych. Z tego tytułu gmina otrzymała dodatkowe dotacje 1 361,7 tys. zł., których nie było w planie pierwotnym.

Zwiększenie planu dochodów w subwencjach nastąpiło za sprawą zwiększenia subwencji oświatowej o 79 tys. zł. oraz przyznania subwencji rekompensującej utracone dochody gminy z tytułu ulg i zwolnień ustawowych w podatku rolnym i leśnym w wysokości 21,7 tys. zł.

Zmiany w planie pozostałych dochodów pozyskanych z zewnątrz wyniosły 14 063 tys. zł. Na wielkość tych zmian złożyły się:

	Plan pierwotny	Plan ostateczny	Odchylenie
- środki pozyskane z Funduszu SAPARD wynikające z rozliczeń inwestycji budowy drogi w Łomnicy	122 518	110 298	- 12 220
- środki z F. SAPARD na zagospodarowanie turystyczne terenów wiejskich (ścieżki rowerowe i turystyczne)	15 000	9 517	- 5 483

- środki pozyskane od innych jednostek na organizację rajdu rowerowego	----	1 200	+ 1 200
- środki Polsko-Amerykańskiej Fundacji na realizację programu sportowego w Gimnazjum	----	2 500	+ 2 500
Razem:		137 518	123 515
			- 14 003

Wykonane dochody budżetu gminy ukształtowały się na poziomie zbliżonym do planu przekraczając jego założenia o 31,2 tys. zł. Ich szczegółową specyfikację zawiera Zał. Nr 1 do sprawozdania. Uzupełniając materiał liczbowy trzeba stwierdzić, że większe odchylenia od planu wystąpiły w źródłach dochodów trudnych do ustalenia i planowanych w związku z tym szacunkowo (wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn, podatek od posiadania psów, wpływy z różnych opłat).

W strukturze dochodów gminy zwraca uwagę niski udział dochodów własnych w dochodach ogółem, wynoszący 47,1%.

Taka struktura dochodów nie gwarantuje stabilności budżetu i utrudnia realizację wydatków budżetowych, zmuszając do częstych korekt budżetu. Ciekawe wnioski wypływają również z porównania struktury dochodów własnych w układzie dynamicznym.

Obrazują to poniższe dane:

	Wykon. 2003 r.	Wykon. 2004 r.	% dynamiki
1. Dochody własne ogółem w tys. zł.	6 683,6	7 242,6	108,4
z tego:			
- z podatków i opłat lokalnych	2 398,0	2 400,3	100,1
- z udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	1 316,3	1 931,9	146,8
- z majątku gminy	1 710,0	1 768,4	103,4
- z pozostałych tytułów (wpływy od jedn. budżetowych, pozostałe dochody własne)	1 259,3	1 142 0	90,7
2. Dochody ogółem	13 240,7	15 380,7	116,2
3. Udział % 1:2	50,5	47,1	93,3

Z przedstawionych danych wynikają następujące wnioski:

1. dynamika dochodów własnych jest niższa od dynamiki dochodów ogółem;
2. w strukturze dochodów własnych występuje duża zmienność (udziały 146,8%, pozostałe tytuły 90,7%).

Wynikające z tego układu konsekwencje zostaną wykazane poniżej przy omawianiu poszczególnych źródeł dochodów.

Wykonane dochody z podatków i opłat lokalnych przekroczyły plan o 0,8% tj. o 18 tys. zł. W tej grupie dochodów podatek od nieruchomości stanowi 81,9%. Osiągnięte wpływy z tego podatku były niższe od planu o 14 tys. zł. tj. o 0,7%. Były one również niższe od wykonanych w 2003 r. o 10,7 tys. zł. Spadek ten jest wynikiem trudnej sytuacji finansowej większości podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy oraz osób fizycznych płacących ten podatek. W pozostałych dochodach z podatków i opłat warto zwrócić uwagę na wyższe od planu wpływy z podatku od środków transportowych, karty podatkowej, podatku od spadków i darowizn oraz od wpisów za prowadzenie działalności gospodarczej. Nieco inaczej przedstawia się sytuacja w dochodach z podatków i opłat lokalnych w odniesieniu do wykonania r.ub. Wprawdzie ich

spadek do r.ub. wyniósł zaledwie 3,5 tys. zł., ale różnice w poszczególnych tytułach dochodów były bardziej znaczące.

Najwyższe spadki dochodów zanotowano:

- w podatku od nieruchomości -10,7 tys. zł.
- we wpływach z opłaty skarbowej -6,0 tys. zł.
- we wpływach z opłaty targowej -4,7 tys. zł.
- w podatku od czynności cywilnoprawnych -11,3 tys. zł.

Wzrosły natomiast w stosunku do r.ub wpływy:

- z podatku od środków transportowych +12,4 tys. zł.
- z podatku od spadków i darowizn +14,7 tys. zł.
- z opłat za wpis do prowadzenia działalności gospodarczej +4,1 tys. zł.

Faktyczne dochody z udziałów gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa były wyższe od planu o 50,6 tys. zł. Były one również wyższe od wykonania r.ub. o 615,5 tys. zł. Konsekwencją tego wzrostu było zmniejszenie części wyrównawczej subwencji ogólnej na 2005 r. o 409,2 tys. zł. w stosunku do otrzymanej w 2004 r.

Faktyczne dochody z majątku gminy były niższe od planu zaledwie o 8,7 tys. zł. Nieznaczne odchylenie od planu wynika z szacunkowej metody planowania tych dochodów. W stosunku do r.ub. dochody te wzrosły o 58,4 tys. zł. głównie na skutek większych wpływów z dzierżawy i najmu gruntów i lokali użytkowych oraz z podwyżek czynszów mieszkaniowych. Trzeba zauważyć jednak, że podwyżki czynszu wyniosły 10%, a wpływy z tych czynszów wzrosły do r.ub. zaledwie o 3,5%. Świadczy to o niepłaceniu czynszów przez najemców oraz mało skutecznej ich egzekucji. Pozostałe dochody własne czerpie gmina z wpływów od jednostek budżetowych i pozostałych wpływów wykazanych w poz. 5 Zał. Nr 1 do sprawozdania. Są one niższe od planu o 18 tys. zł. tj. 1,6%. W porównaniu do r.ub. spadek tych dochodów wyniósł 117,2 tys. zł. tj. 9,3%. Największe kwoty spadków tych dochodów wystąpiły:

- w refundacji kosztów robót publicznych -51,9 tys. zł.
- w opłatach mieszkaniowych (c.o, woda, śmieci) -23,9 tys. zł.
- w ściągniętych odsetkach od zaległości podatkowych i innych zaległości -9,6 tys. zł.
- we wpływach z kosztów upomnień i zasądzonych zwrotów kosztów sądowych -9,4 tys. zł.

Uzasadniając powyższe dane można stwierdzić, że:

- mniejsze wpływy z refundacji kosztów robót publicznych wynikały z limitu, jaki PUP ustalił do refundacji,
- zmniejszenie dochodów z opłat mieszkaniowych jest po części rezultatem nie płacenia przez najemców należnych opłat, po części zaś mało skutecznej egzekucji tych opłat,
- wpływy z odsetek i kosztów upomnień realizowane są w momencie zapłaty zaległości, a w przypadku odsetek ich wielkość zależy od wartości wpłat zaległych i okresu zaległości.

Ogół subwencji i dotacji otrzymanych z budżetu państwa i od innych jednostek był zgodny z planem skorygowanym. Podobnie wygląda sprawa w pozostałych dochodach zewnętrznych. Powyższe wielkości omówiono w temacie analizy korekt planu.

Obniżenie przez Radę Miejską górnych stawek podatku od nieruchomości wpłynęło na zmniejszenie dochodów gminy o 97,2 tys. zł. Kwota ta jest zbliżona do skutków analogicznego zmniejszenia dochodów w 2003 r., które wyniosło 93,8 tys. zł.

Z tytułu udzielonych umorzeń w podatkach lokalnych dochody gminy uległy zmniejszeniu o 187,2 tys. zł. w tym w podatku od nieruchomości o 173,7 tys. zł. W ramach ogólnej kwoty umorzeń na ulgi i zwolnienia wynikające z anulowanej już uchwały Nr VIII/53/2001 Rady Miejskiej w sprawie ulg dla podmiotów prowadzących i rozpoczynających działalność gospodarczą przypadła kwota 68,9 tys. zł. Pozostałe umorzenia w kwocie 118,3 tys. zł. były niższe od umorzeń r.ub. o 70,4 tys. zł.

Zagadnieniem nierozzerwalnie związanym z dochodami gminy są nieściągnięte należności. ich wielkość wynikająca ze sprawozdań Rb-27S za lata 2003 i 2004 wyniosła:

	Stan na koniec 2003 r.	Stan na koniec 2004 r.	Odchylenie
Należności ogółem w tys. zł.	1 585,1	2 206,4	+621,3
w tym:			
- należności podatkowe	610,2	1 033,6	+423,4
- należności z mieszkaniowego zasobu gminy (czynsze i opłaty)	886,4	1 085,1	+198,7

W przypadku należności podatkowych ich wielkość i wzrost wynika z trudnej sytuacji finansowej zarówno podmiotów gospodarczych jak i osób fizycznych płacących podatki lokalne wśród których podatek od nieruchomości stanowi przeważającą wielkość. Zaległości w tym podatku wynoszą 937,7 tys. zł. co stanowi 90,7% należności podatkowych ogółem. Z powodu trudnej sytuacji finansowej upadłość ogłosiły dwa podmioty gospodarcze, a ich zaległości podatkowe zgłoszone przez gminę do syndyka masy upadłościowej wyniosły 171,2 tys. zł. W stosunku do 134 podatników wszczęto postępowanie egzekucyjne na kwotę 290,9 tys. zł., a wobec 4 podatników zastosowano zabezpieczenie hipoteczne na kwotę 241,1 tys. zł.

Nie ściągnięte należności z mieszkaniowego zasobu gminy w kwocie 1 085,1 tys. zł. stanowią równowartość niezapłaconych czynszów i opłat mieszkaniowych za 6, 4 miesiące. Odnosząc je do liczby najemców można stwierdzić, że połowa najemców nie reguluje należności mieszkaniowych. Częściowym usprawiedliwieniem takiej sytuacji jest wysokie bezrobocie i poszerzający się krąg ludzi ubogich. Jednakże główny powód tkwi w mało skutecznej ścigalności tych opłat przez ZUMiK. Wzrost należności to mniejsze dochody gminy. Koniecznym staje się zatem zintensyfikowanie działań w zakresie ścigalności długów do egzekucji komorniczej włącznie.

II. Wydatki budżetu gminy

W wyniku korekt budżetu planowane wydatki uległy zwiększeniu o taką samą kwotę jak planowane dochody tj. o 1 389 681 zł. Zatem zaplanowany w uchwale budżetowej deficyt nie uległ zmianie. Ogólne zmiany w wydatkach budżetowych przedstawia poniższe zestawienie:

	Plan pierwotny	Plan ostateczny	Wykonanie	% 2:1	% 3:2
	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>
Wydatki ogółem w zł.	14 228 812	15 618 493	14 744 376	109,8	94,4
z tego:					
- wydatki bieżące	13 588 454	15 026 556	14 199 467	110,6	94,5
- wydatki inwestycyjne	640 358	591 937	544 909	92,4	92,1

W zestawieniu zwraca uwagę wzrost planowanych wydatków bieżących. Ogromna większość tego wzrostu wiązała się z przyznanymi dotacjami na pomoc społeczną, co omówiono w części dochodowej do informacji.

Pozostałe zwiększenia planu wydatków bieżących wystąpiły:

- w gospodarce mieszkaniowej - o 64,7 tys. zł., przy czym na cele remontów budynków mieszkalnych zwiększono plan wydatków o 153,9 tys. zł. zmniejszając plany wydatków w innych §§,
- w bezpieczeństwie publicznym - o 22,4 tys. zł., które w całości dotyczyły utrzymania Ochotniczej Straży Pożarnej,
- w kulturze fizycznej - o 23,2 tys. zł. przeznaczone na uruchomienie i prowadzenie basenu w okresie letnim,
- w administracji - o 20,7 tys. zł. przeznaczone na zadania rzeczowe z zakresu administracji rządowej, aktualizację programów komputerowych oraz promocję i reklamę gminy.

Wykonane wydatki były niższe od planu o 874,1 tys. zł. tj. o 5,6%. Szczegółowy zakres wykonanych wydatków zawiera zał. Nr 3 do sprawozdania. Nie daje on jednak pełnego obrazu sytuacji finansowej gminy. Według sprawozdania Rb-28S poza poniesionymi wydatkami wystąpiły również zobowiązania, które na koniec roku wyniosły 694,9 tys. zł. i w całości dotyczyły działalności bieżącej. Przeważająca ich wielkość 482,7 tys. zł. wynika z ustawowych terminów rozliczeń dokonywanych w m-cu następnym za m-c poprzedni. Pozostałe zobowiązania wynikły z opóźnionego wpływu faktur na koniec roku i wystąpiły generalnie w gospodarce mieszkaniowej i komunalnej. Ogół zobowiązań utrzymał się na poziomie zobowiązań r.ub.

W wydatkach budżetu gminy zwraca uwagę wyższa dynamika wydatków bieżących zarówno do planu pierwotnego jak i planu ostatecznego. Zwiększa się także ich udział w wydatkach ogółem od 95,5% w planie pierwotnym, poprzez 96,2% w planie ostatecznym i 96,3% w wykonaniu.

w działalności bieżącej największy udział wynoszący 34,6% stanowią wydatki na oświatę. Drugą w kolejności sferą pod względem ponoszonych wydatków bieżących jest gospodarka mieszkaniowa i komunalna stanowiące 23,2% wydatków bieżących ogółem. W tych właśnie dziedzinach należałoby szukać rozwiązań racjonalizujących wielkość ponoszonych wydatków. W szkolnictwie możliwość taką daje racjonalizacja oddziałów lekcyjnych wynikająca z niżu demograficznego. W gospodarce mieszkaniowej i komunalnej główną uwagę należałoby skierować na mieszkaniowy zasób gminy. Wydatki na utrzymanie tego zasobu, zgromadzone w rozdz. 70004, 90001 i 90002 wyniosły 2 645,2 tys. zł. i stanowiły 79,3% całości wydatków bieżących na gospodarkę mieszkaniową i komunalną. Były one wyższe od poniesionych w r.ub. o 184 tys. zł. i prawie w całości dotyczyły zwiększonych wydatków na remonty budynków i lokali mieszkalnych. Również bilans dochodów i wydatków zasobu mieszkaniowego jest niekorzystny bowiem wydatki bieżące przekroczyły dochody z czynszów i opłat o 643,2 tys. zł. Na pytanie czy w mieszkaniowym zasobie gminy można poprawić sytuację należy odpowiedzieć twierdząco. Rezerwy tkwią w dochodach poprzez poprawę mało skutecznej ściągalności czynszów i opłat mieszkalnych, na co zwrócono uwagę w części dochodowej sprawozdania. Istnieje również możliwość racjonalizacji wydatków poprzez lepszą organizację prac remontowych i bardziej skuteczny nadzór nad ich wykonawstwem i odbiorem robót. Należałoby również zintensyfikować proces sprzedaży lokali mieszkalnych, co wpłynęłoby na zmniejszenie przez gminę ponoszonych kosztów utrzymania tych mieszkań.

Poza wspomnianymi powyżej możliwościami racjonalizacją wydatków powinna być również objęta sfera kulturalna. W działalności tej zwraca uwagę nadmiernie rozbudowana sieć świetlic wiejskich. wydaje się, że przy niewielkim zainteresowaniu społeczności lokalnej działalnością tych świetlic oraz wysokim zadłużeniem gminy, utrzymanie 4 świetlic wiejskich nie znajduje racjonalnego uzasadnienia.

Wykaz zadań inwestycyjnych realizowanych w 2004 r. zawiera zał. Nr 7 do sprawozdania. Jego szczegółowość pozwala na odstępianie od opisu w sprawozdaniu. Pozostałe wydatki budżetu gminy zostaną omówione w dalszej części sprawozdania.

Poza wydatkami budżetowymi gmina spłaca jeszcze zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów. Kwota tych spłat przypadająca na 2004 r. wyniosła 439,5 tys. zł. Wielkość długu gminy obrazuje zał. Nr 8 do sprawozdania.

Podsumowując część ogólną budżetu gminy za 2004 r. należy podkreślić, że jego wykonanie zamknęło się znacznie lepszym wynikiem od założeń przyjętych do planu, co obrazuje poniższe zestawienie:

	Plan pierwotny	Plan ostateczny	Wykonanie
- dochody budżetu gminy w zł.	13 959 887	15 349 568	15 380 729
- wydatki budżetu gminy	14 228 812	15 618 493	14 744 376
- deficyt-, nadwyżka+	- 268 925	- 268 925	+ 636 353

Źródła finansowania

1. wolne środki na koniec 2003 r.	723 890	723 890	723 890
2. spłaty rat kredytów w 2004 r.	454 965	454 965	439 478
3. finansowanie deficytu lub wolne środki (1-2)	268 925	268 925	284 412

O ile w planie zakładano deficyt budżetowy, na którego pokrycie służyły wolne środki pomniejszone o spłaty kredytów o tyle w wykonaniu budżetu gmina wypracowała nadwyżkę budżetową 636 353 zł. oraz wolne środki 284 412 zł. Wielkości te dodane do siebie wynoszą 920 765 zł. i stanowią będą dodatkowe źródło finansowania wydatków w 2005 r.

III. Szczegółowe omówienie wydatków

Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo

Rozdz. 01030 ujmuje składki gminy płacone na rzecz izby Rolniczej w wysokości 2% wpływów z podatku rolnego. W rozdz. 01095 ujęto dotację dla KRUS na dofinansowanie konkursu na najlepsze gospodarstwo rolne.

Dział 500 Handel

Rozdz. 50095 ujmuje wydatki poniesione na utrzymanie targowiska miejskiego, na które składały się koszty umowy zlecenia na sprzątnięcie placu targowego, zakup środków czystości i wyposażenia do kontenera sanitarnego, zużycie wody i energii elektrycznej przez kontener oraz wywóz śmieci z placu targowego.

Dział 600 Transport i łączność

Rozdz. 60014 Gmina zawarła ze Starostwem Powiatowym umowę na zimowe utrzymanie dróg powiatowych w okresie XII.2003-IV.2004 r. Poniesione na ten cel wydatki wyniosły w 2004 r. 51,6 tys. zł., a otrzymana z powiatu dotacja 33,6 tys. zł.

Rozdz. 60016 Wydatki na drogi gminne wyniosły 440,2 tys. zł. z tego wydatki bieżące 14,6 tys. zł., a wydatki inwestycyjne 425,6 tys. zł. W ramach wydatków bieżących wykonano remont nawierzchni ronda przy ul. Leśnej za 12 tys. zł., naprawy barierek przydrożnych za 2,3 tys. zł. oraz czyszczenie studzienek przydrożnych za 0,3 tys. zł.

Wydatki inwestycyjne wykazano w zał. Nr 7 do sprawozdania.

Dział 630 Turystyka

Rozdz. 63001 Zadania z zakresu turystyki realizuje zakład budżetowy ZT Osówka. Zakres działalności tego zakładu jest bardzo rozległy i obejmuje utrzymanie podziemnych tras turystycznych skupionych w kompleksie „Osówka”, prowadzenie wyciągu narciarskiego,

biura informacji turystycznej, organizacje imprez sportowo-rekreacyjnych, uczestnictwo w krajowych i zagranicznych targach turystycznych oraz reklamę obiektów turystycznych i gminy.

Dzięki tak rozległej działalności zakład ten stanowi dobrą i znaną w kraju i za granicą wizytówkę gminy. Przekazana z budżetu gminy dotacja przedmiotowa na działalność bieżącą tego zakładu wyniosła 60 tys. zł. i pokryła jego koszty w 12,6%. Realizację planu finansowego zakładu obrazuje skrótowe zestawienie sporządzone na podstawie sprawozdania Rb-30.

	Plan	Wykonanie	% wykonania
1. przychody własne w tys. zł.	420,0	419,8	100,0
2. dotacja z budżetu gminy	60,0	60,0	100,0
3. razem przychody (1+2)	480,0	479,8	100,0
4. koszty	481,9	484,7	100,6
5. wynik (3-4)	- 1,9	- 4,9	----

W zestawieniu zwracają uwagę wysokie przychody własne. Są one wyższe od osiągniętych w r.ub. o 77,8 tys. zł., a ich tendencja wzrostowa notowana jest od 5 lat. Wzrost tych przychodów pozwolił na ograniczenie dotacji z budżetu gminy, których udział w pokryciu kosztów tego zakładu uległ na przestrzeni 5 lat zmniejszeniu z 45% do 12,6%. Dobre wyniki zakładu osiągane są mimo bardzo skromnej bazy socjalnej. Podjęte przez gminę działania w zakresie budowy pawilonu turystycznego przyczynią się do podniesienia standardu świadczonych usług i powinny wpłynąć na dalszy wzrost przychodów własnych.

Rozdz. 63095 W ramach pozostałej działalności turystycznej prowadzonej przez Urząd Miejski realizowane były zadania bieżące zagospodarowania turystycznego terenów gminy związane z wytyczeniem i oznakowaniem tras turystycznych i rowerowych. Poniesione na te zadania wydatki bieżące wyniosły 39,8 tys. zł. Środki na dofinansowanie tych zadań z funduszu SAPARD wpłynęły do gminy w 2005 r. w kwocie 9 517 zł. W ramach inwestycji kontynuowano dokumentację projektowo-kosztorysową pod budowę pawilonu turystycznego przy ZT Osówka, na którą w 2004 r. wydano 9,8 tys. zł.

Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa

Rozdz. 70004 W rozdziale tym zgrupowane są wydatki związane z zarządzaniem i utrzymaniem mieszkaniowego zasobu gminy, które gminna powierzyła jednoosobowej spółce gminy z o.o „Zakład usług Mieszkaniowych i Komunalnych” (ZUMiK). Wykonane wydatki tego rozdziału ukształtowały się poniżej planu i dotyczyły następujących grup rodzajowych:

§ 4010 - wypłaty odprawy pracownikowi zlikwidowanego zakładu budżetowego ZGKiM w wyniku ugody sądowej	9,6 tys. zł.
§ 4210 - zakupu materiałów do instalacji c.o. w budynku komunalnym	2,8 tys. zł.
§ 4260 - kosztów oświetlenia klatek schodowych i ogrzewania budynków mieszkalnych	320,8 tys. zł.
§ 4270 - remontów budynków i urządzeń (piece, instalacje)	672,3 tys. zł.
§ 4300 - pozostałych usług mieszkaniowych	804,2 tys. zł.
Wśród tych usług największy udział stanowią wynagrodzenia zarządcy (ZUMiK) za zarządzanie i techniczne utrzymanie budynków, które wyniosły 798,6 tys. zł. Pozostałe usługi dotyczyły dowozu wody do niektórych budynków, usług transportowych i prowizji ZUMiK za pełnienie obowiązków generalnego realizatora remontów.	
§ 4430 - ubezpieczenia gminnych budynków mieszkalnych	14,2 tys. zł.
§ 4590 - renty płaconej osobie fizycznej za trwałe uszczerbek na zdrowiu w wyniku pożaru mieszkania	2,9 tys. zł.
§ 4480 - naliczonego podatku od nieruchomości mieszkalnych stanowiących własność gminy	68,5 tys. zł.

Pozostałe wydatki bieżące (§4530 i 4610) dotyczyły podatku Vat i kosztów postępowania sądowego i wyniosły 1,5 tys. zł.

Wydatki inwestycyjne obejmowały zakup i montaż 2 piecy c.o i wyniosły 11,3 tys. zł.

Rozdz. 70005 Na wyceny gruntów, lokali i nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz kosztów ogłoszeń w prasie wydano 158 tys. zł.

Dział 710 Działalność usługowa

Rozdz. 71004 Wydatki na zagospodarowanie przestrzenne gminy wyniosły 43,8 tys. zł. Wśród nich najpoważniejszą pozycję stanowił projekt zagospodarowania terenów pod stację narciarską w Łomnicy, za który zapłacono 30,8 tys. zł. Pozostałe wydatki dotyczyły opłat za decyzje o ustaleniu warunków zabudowy oraz ogłoszeń w prasie.

Rozdz. 71035 Na utrzymanie cmentarza komunalnego i opiekę nad grobami ofiar faszyzmu wydano 53,9 tys. zł. Na opiekę nad grobami ofiar faszyzmu gmina otrzymała dotację z budżetu państwa w kwocie 800 zł., którą wykorzystała w całości. Utrzymanie cmentarza komunalnego zlecono spółce ZUMiK. Koszty utrzymania tego cmentarza wyniosły ogółem 53,1 tys. zł. i dotyczyły:

- wynagrodzenia zarządcy (ZUMiK)	35,4 tys. zł.
- remontu ogrodzenia i bram cmentarza	7,5 tys. zł.
- wywozu śmieci	10,2 tys. zł.

Dział 750 Administracja publiczna

Rozdz. 75011 Wydatki administracyjno-biurowe na realizację zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej wyniosły 173,2 tys. zł. Zadania te obejmują prowadzenie USC, ewidencji ludności, spraw wojskowych, ewidencji działalności gospodarczej, sprawy geodezyjne i obsługiwane są przez 4,5 etatu. Przyznana na ten cel dotacja z budżetu państwa w kwocie 81 760 zł. pokryła wydatki w 47,2%.

Rozdz. 75022 Na obsługę Rady Miejskiej wydano 55,2 tys. zł., z tego na diety radnych 52,4 tys. zł. Pozostałe koszty dotyczyły zakupów materiałów i sprzętu do obsługi sesji rady oraz szkolenia pracownika Urzędu obsługującego biuro Rady.

Rozdz. 75023 Wydatki na Urząd Miejski wyniosły 1 697,6 tys. zł. i były niższe od planu o 97,9 tys. zł. tj. o 5,5%. W strukturze wydatków wynagrodzenia pracowników wraz z narzutami stanowią 84,2% wydatków ogółem, podczas gdy w r.ub. udział ten stanowił 83,9%. Na wzrost tego wskaźnika wpłynęły wypłaty nagród jubileuszowych w kwocie 41,7 tys. zł. Po wyłączeniu tych nagród skorygowany udział wynagrodzeń w wydatkach ogółem w 2004 r. wyniósłby 81,8%. Zatrudnienie w Urzędzie w przeliczeniu na pełne etaty wynosiło 37 osób i nie różniło się od zatrudnienia w r.ub. W wydatkach rzeczowych wynoszących 267,5 tys. zł. najwyższy udział stanowią wydatki na usługi obce, które wyniosły 129,8 tys. zł. Największe kwoty dotyczyły:

- usług telekomunikacyjnych	43,4 tys. zł.
- umów zleceń na roznoszenie korespondencji nakazów, decyzji itp.	23,8 tys. zł.
- usług pocztowych	19,5 tys. zł.
- szkoleń	11,8 tys. zł.
- aktualizacji programów komputerowych, opieki autorskiej i opłat internetowych	13,3 tys. zł.

Usługi te wzrosły do r.ub. o 28,5%.

Wydatki materiałowe wyniosły 57,6 tys. zł. i były niższe od r.ub. o 33,6%. Zmniejszenie tych wydatków nastąpiło w zakupach mebli i wyposażenia biurowego o 10,8 tys. zł. oraz w zakupach komputerów i wyposażenia komputerowego o 11,3 tys. zł.

W wydatkach materiałowych najwyższy udział stanowiły:

- artykuły biurowe 14,5 tys. zł.
- zakupy komputerów i części zamiennych 14,8 tys. zł.
- prenumeraty aktów prawnych i biuletynów 12,9 tys. zł.

Pozostałe wydatki materiałowe dotyczyły zakupów środków czystości, części i wyposażenia kserokopiarek oraz artykułów technicznych do drobnych napraw i zabezpieczenia budynku Urzędu. Wydatki na podróże służbowe były niższe od planu o 17,8% oraz wykonania r.ub. o 9,6%.

Na opłaty komornicze związane z egzekucją należności wydano 6,8 tys. zł., co stanowi do r.ub. wzrost o 208,3%.

Rozdz. 75095 W ramach pozostałej działalności administracyjnej poniesiono wydatki na poniższe cele:

	Plan	w zł.	Wykonanie
- składki członkowskie gminy	6 568		6 567
- organizację imprezy Dni Głuszycy	6 581		6 681
- utrzymanie budynku centrum socjalnego (energia, sprzątanie)	17 800		14 630
- promocja gminy (plakaty, mapy, imprezy)	18 400		8 534
- wydatki okolicznościowe (goście z Czech, Niemiec, dzień nauczyciela, karty świąteczne, zawody dzieci niepełnosprawnych, inne)	24 113		21 267
- wydatki administracyjne sołectw (prasa, ryczałty telefoniczne)	4 100		3 416
- wpłaty gminy na rzecz WZWiK	6 668		6 668
- inne (pomoc dla biednych, turniej gmin, tablice ogłoszeń, konkurs na dyr., szkoły, nagrody dla uczniów szkół na zak. roku)	9 806		9 514
Razem:	94 036		77 097

Dział 751 Urzędy naczelnych organów władzy

Rozdz. 75101 W rozdziale tym zgrupowano wydatki na aktualizację rejestru wyborców, które w całości finansowane są dotacją z budżetu państwa.

Rozdz. 75113 Poniesione wydatki dotyczyły wyborów do Parlamentu Europejskiego i finansowane były w całości dotacją z budżetu państwa.

Dział 752 Obrona narodowa

Rozdz. 75212 W ramach skromnej dotacji z budżetu państwa na wydatki obronne zakupione drobne wyposażenie kancelarii tajnej.

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona p-pożarowa

Rozdz. 75412 Wydatki na utrzymanie Ochotniczej Straży Pożarnej wyniosły 53,7 tys. zł.

Niepokoici ich ciągle wzrost, co przedstawia poniższe zestawienie:

	2002 r.	2003 r.	2004 r.
wydatki na OSP ogółem w tys. zł.	21,7	30,5	53,7

Ich wielkość w dużym stopniu jest wynikiem nieracjonalnego wydatkowania środków przez tę jednostkę oraz braku skutecznego nadzoru ze strony gminy.

Rozdz. 75414 Symboliczna dotacja z budżetu państwa na obronę cywilną została w całości wykorzystana na zakup drobnego sprzętu.

Dział 756 Dochody od osób prawnych, fizycznych i innych jednostek oraz wydatki związane z ich poborem

Rozdz. 75647 Wydatki związane z poborem podatków i opłat dotyczą wynagrodzeń prowizyjnych wypłacanych inkasentom tych podatków wg stawek określonych przez Radę Miejską. Wynagrodzenia te wypłacane są sołtysom za pobór podatków lokalnych na terenie sołectw, inkasentowi opłaty targowej i inkasentowi podatku od posiadania psów.

Dział 757 Obsługa długu publicznego

Rozdz. 75702 Ujmuje zapłacone odsetki od zaciągniętych kredytów długoterminowych. Ich szczegółową specyfikę zawierają dane uzupełniające do zał. Nr 8.

Dział 801 Oświata i wychowanie

Ogólną charakterystykę wydatków na oświatę przedstawia poniższe zestawienie, sporządzone w tys. zł.

	Wykonanie 2003 r.	Wykonanie 2004 r.	Odchylenie
I. Wydatki na oświatę i wychow. ogółem	5 307,1	5 108,6	- 198,5
z tego:			
1) wydatki inwestycyjne	554,7	14,2	- 540,5
2) wydatki bieżące	4 752,4	5 094,4	+342,0
z tego:			
- szkoły podstawowe	2 816,6	3 115,6	+299,0
- gimnazjum	1 328,8	1 320,9	- 7,9
- przedszkole	450,4	477,2	+26,8
- dowożenie uczniów	120,3	163,8	+43,5
- pozostałe (Rozdz.80105, 80130, 80195)	36,3	16,9	- 19,4
II. Środki z b. państwa na oświatę ogółem	3 182,2	3 202,8	+20,6
z tego:			
1) dotacje	73,8	11,6	- 62,2
2) subwencja oświatowa	3 108,4	3 191,2	+82,8

Wydatki ogółem na oświatę w 2004 r. były niższe od r.ub. o 198,5 tys. zł. o czym zdecydowały niższe nakłady inwestycyjne. W 2003 r. realizowano inwestycje termomodernizacji SP Nr 3, podczas gdy w 2004 r. wydatki inwestycyjne dotyczyły dokumentacji pod inwestycje planowane na 2005 r.

Wyraźny wzrost nastąpił w wydatkach bieżących, głównie w szkołach podstawowych i dowożeniu uczniów do szkół. Przyczyny tego wzrostu zostaną omówione przy analizie poszczególnych rozdziałów. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na malejące środki z budżetu państwa, głównie dotacje. Polityka państwa w tym zakresie polegała na włączeniu w 2004 r. dotacji na fundusz socjalny dla nauczycieli emerytów i rencistów do subwencji oświatowej oraz zmniejszeniu dotacji na dożywianie uczniów i wyprawki dla uczniów. Dotacje na fundusz socjalny w 2003 r. wyniosły 32,2 tys. zł., a zmniejszenia dotacji na dożywianie i wyprawki wyniosły 29,9 tys. zł. W wyniku takiej manipulacji ogólny wzrost wydatków bieżących do r.ub. wynoszący 342 tys. zł. został sfinansowany środkami z budżetu państwa w kwocie 20,6 tys. zł. Pozostałą kwotę wzrostu wynoszącą 321,4 tys. zł. gmina musiała sfinansować środkami własnymi. W kwotach bezwzględnych oznacza to wzrastające zaangażowanie środków własnych gminy w finansowaniu wydatków bieżących z 1 570,2 tys. zł. w 2003 r. do 1 891,6 tys. zł. w roku 2004. Trudno oprzeć się refleksji czy stać gminę na tak znaczne środki skoro budżet państwa od lat zmniejsza środki na oświatę.

Wydaje się, że nadszedł czas, aby wydatki na oświatę przyrównać parametrycznie do liczby uczniów uczęszczających do szkół i przedszkola.

Rozdz. 80101 Do szkół podstawowych uczęszczało do czerwca 2004 r. 672 dzieci oraz 56 dzieci do oddziałów zerowych, a od września 2004 r. 605 dzieci i 66 dzieci do oddziałów zerowych. Ogólna liczba dzieci uczęszczających do szkół od września 2004 r. była mniejsza od r.ub o 57 osób, a do roku 2002 spadek ten wyniósł 84 osoby. Tymczasem zatrudnienie ogółem w szkołach podstawowych przeliczone na pełne etaty wyniosło 78 pracowników i nie zmieniło się od 2002 r. Ilość oddziałów lekcyjnych funkcjonujących w szkołach od września 2004 r. wynosiła 32. Zatem średnia ilość dzieci przypadających na 1 oddział wynosi 21 osób i jest niższa od dopuszczalnej ilości o 5 osób na 1 oddział. Wyjaśnia to kwestię niskiej subwencji oświatowej przez co gmina musi angażować środki własne na finansowanie szkół. Wydatki bieżące szkół ukształtowały się poniżej planu, jednakże były one wyższe od r.ub. o 299 tys. zł. tj. o 10,6%. W ogólnej kwocie tego wzrostu, wzrost wynagrodzeń z narzutami wyniósł 233,5 tys. zł. tj. 9,9%. W pozostałych rodzajach wydatków największe wzrosty do r.ub. wystąpiły w wydatkach:

- na remonty o 28,3 tys. zł. tj. o 44,6%
- dotyczących usług obcych o 11,1 tys. zł. tj. o 21,5%
- na delegacje o 2,7 tys. zł. tj. o 57,4%
- dotyczących odpisów na FŚS o 34,0 tys. zł. tj. o 28,6%

Nie kwestionując zasadności wydatków na remonty i odpisów na FŚS należy odnieść się krytycznie do wzrostu wydatków w usługach obcych, w podróżach służbowych, a przede wszystkim we wzroście wynagrodzeń. Wzrost wynagrodzeń wynikał w znacznej części z przyczyn obiektywnych (podwyżki, awans zawodowy nauczycieli, dodatki stażowe), ale pozostawienie zatrudnienia na niezmiennym poziomie wpłynęło również na wzrost wynagrodzeń z przyczyn powyżej podanych. W przypadku usług obcych na ich wzrost wpłynęły głównie wydatki na szkolenie i doksztalcanie, które w kwocie 18,5 tys. zł. były wyższe od r.ub. o 50,4%, a do roku 2002 wzrosły 5 krotnie. Skutkiem powyższego był wzrost wydatków na podróże służbowe o 57,4%. W zużyciu energii zanotowano oszczędność do r.ub. 12,2 tys. zł. Na oszczędność tę wpłynęła inwestycja termomodernizacji w SP Nr 3, w wyniku której koszty energii w tej szkole zmniejszyły się w stosunku do stanu przed termomodernizacją o 50 tys. zł. rocznie. Efekt ten psują jednak koszty zużycia wody w SP Nr 1, które w kwocie 4,5 tys. zł. są wyższe od zużycia w SP nr 2 o 1,5 tys. zł., a nawet przewyższają zużycie wody w SP Nr 3. Wskazując na powyższe dysproporcje należy przypomnieć, że wydatki na oświatę wynoszą 34,6% wydatków bieżących ogółem, wśród których na szkoły podstawowe przypada 61,2% tych wydatków i każde ich zmniejszenie o ułamek % wyzwala znaczne kwoty, które można byłoby przeznaczyć na inne cele.

Rozdz. 80104 Do przedszkola gminnego uczęszczało 77 dzieci, a więc tyle samo co w r.ub. Zatrudnienie przeliczone na etaty wyniosło 17,7 etatu i zmalało do r.ub. o 0,3 etatu. Na utrzymanie przedszkola przekazano dotację podmiotową z budżetu gminy w wysokości 477,2 tys. zł. Przychody własne tego zakładu budżetowego obejmujące odpłatność za wyżywienie i partycypację w kosztach utrzymania wyniosły 83 tys. zł. Zatem łączne przychody wyniosły 560,2 tys. zł. Koszty utrzymania przedszkola wyniosły 561 tys. zł. i przekroczyły przychody o 0,8 tys. zł. Strata ta była wynikiem nieosiągnięcia planowanych przychodów własnych, które były niższe od planu o 8 tys. zł. Przeciętna dzienna odpłatność za 1 dziecko (partycypacja+wyżywienie) wyniosła 4,45 zł. i należy ją uznać za niską zważywszy, że dzienny koszt utrzymania 1 dziecka wynosi 30,10 zł. Odpłatność pokrywa bowiem koszty w 14,8%.

Rozdz. 80105 Zgodnie z zawartym porozumieniem gmina dotowała przedszkole specjalne w Wałbrzychu w wysokości pokrywającej koszty pobytu 1 dziecka z Głuszycy przez okres styczeń-maj 2004 r. Wysokość tej dotacji wyniosła 5 866 zł.

Rozdz. 80110 Do Gimnazjum uczęszczało do czerwca 2004 r. 343 uczniów, a od września 2004 r. 360 uczniów. W stosunku do r.ub. liczba uczniów wzrosła o 17 osób.

Zatrudnienie w Gimnazjum wyniosło 39,3 etatu i zmalało do r.ub. o 1,4 etatu.

Wydatki bieżące Gimnazjum wyniosły 1 320,9 tys. zł. i były niższe od planu o 176,5 tys. zł. tj. o 11,8% i od wykonania r.ub. o 7,9 tys. zł. tj. o 0,6%. Największe oszczędności do planu zanotowano w remontach, które wyniosły 138,9 tys. zł., zaś w wynagrodzeniach z narzutami oszczędności wyniosły 26,5 tys. zł. Ograniczenie wydatków miało na celu zgromadzenie środków na planowaną na 2005 r. modernizację budynku tej jednostki.

Rozdz. 80113 Na dowożenie uczniów do szkół wydano 163,8 tys. zł. Z dojazdów do szkół podstawowych i gimnazjum skorzystało 147 uczniów. W ogólnej kwocie dowozów mieszczą się również koszty dowozów do szkół specjalnych w Wałbrzychu i Nowej Rudzie, które wyniosły 27 tys. zł. W stosunku do r.ub. koszty dowozu wzrosły o 43,5 tys. zł. tj. o 36,2%.

Rozdz. 80130 Zgodnie z zawartym porozumieniem gmina przekazała dla powiatu środki w wysokości 5 tys. zł. na dofinansowanie zakupu sprzętu informatycznego dla Zespołu Szkół w Głuszycy.

Rozdz. 80195 W ramach pozostałej działalności oświatowej poniesiono wydatki:

- na utrzymanie międzygminnego przedstawiciela ZNP przekazywane w formie dotacji dla gminy Boguszków zgodnie z zawartym porozumieniem 1 165 zł.
- na wypłatę nagrody jubileuszowej dla pracownika zlikwidowanego przedszkola Nr 2 1 921 zł.
- na pokrycie kosztów komisji egzaminacyjnej, związanych z awansem zawodowym nauczycieli 362 zł.
- na realizację programu „szkolna liga siatkarska” finansowanego w całości środkami z Polsko-Amerykańskiej Fundacji wolności, zaliczanymi do środków pochodzących ze źródeł zagranicznych 2 500 zł.

Dział 851 Ochrona zdrowia

Rozdz. 85154 Wydatki na realizację gminnego programu przeciwdziałania alkoholizmowi wyniosły 78 926 zł.

Poniesione wydatki obejmowały:

- dotacje dla organizatorów kolonii letnich dla dzieci z rodzin patologicznych 8 500 zł.
- dotację dla powiatu na realizację programu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie 1 500 zł.
- diety komisji ds. przeciwdziałania alkoholizmowi 6 036 zł.
- prowadzenie świetlicy integracyjnej 33 207 zł.
w tym:
  - wynagrodzenia z narzutami 14 801 zł.
  - energia 5 817 zł.
  - materiały (biurowe, środki czystości, części do komputera, materiały do remontu) 11 313 zł.
- umowy zlecenia na prowadzenie zajęć programowych (pedagogiczne, prawne, psychiatryczne) 8 840 zł.
- badania lekarskie osób uzależnionych 8 833 zł.

- pozostałe wydatki programowe (zakup i montaż sprzętu na placach zabaw, wyjazdy na basen, patrolowanie miejsc o wysokim ryzyku zagrożenia i inne)

12 010 zł.

Dział 852 Pomoc społeczna

Rozdz. 85202 W 2004 r. skierowano do Domów Pomocy Społecznej dwie osoby, za których pobyt zapłacono 17,8 tys. zł. Gmina pokrywa koszty pobytu w wysokości różnicy między pełnym kosztem pobytu a opłatami wnoszonymi przez osoby przebywające w D.P.S.

Rozdz. 85212 Na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, która weszła w życie z dniem 1 maja 2004 r. wydano łącznie 1 390,4 tys. zł., w tym 10 tys. zł. na zakupy inwestycyjne sprzętu i wyposażenia do obsługi świadczeń. Na pokrycie tych wydatków gmina otrzymała dotacje z budżetu państwa w łącznej kwocie 1 371,7 tys., w tym 10 tys. zł. na zakupy inwestycyjne. Ogromna różnorodność świadczeń i duża ilość świadczeniobiorców spowodowała, że do obsługi tych świadczeń wyznaczono 2 pracowników, w tym 1 pracownika nowoprzyjętego. Przeznaczenie przez państwo 2% z przyznanych dotacji na obsługę świadczeń okazało się niewystarczające, wskutek czego gmina musiała dopłacić z własnych środków kwotę 18,7 tys. zł. na obsługę świadczeń.

Rozdz. 85213 Na opłacenie składek ubezpieczenia zdrowotnego za osoby pobierające z opieki społecznej zasiłki stałe, wyrównawcze, gwarantowane, świadczenia pielęgnacyjne (70 osób) wydano 24,3 tys. zł. w całości pokryte dotacją z budżetu państwa.

Rozdz. 85214 Na zasiłki i pomoc w naturze wydano łącznie 619,2 tys. zł., w tym na opłacenie składek ubezpieczeń społecznych za osoby pobierające zasiłki stałe - 16,9 tys. zł. W ramach zadań zleconych finansowanych w całości dotacją z budżetu państwa wypłacono świadczenia i składki ZUS na kwotę 254,6 tys. zł. Świadczenia te obejmowały zasiłki stałe, wyrównawcze, gwarantowane i ochrony macierzyństwa. W ramach zadań własnych gminy wypłacono zasiłki i pomoc na kwotę 364,6 tys. zł. otrzymując na te zadania dotację z budżetu państwa w kwocie 54,9 tys. zł. Wypłaty ze środków gminy dotyczyły zasiłków okresowych, celowych i 2 pochówków.

Rozdz. 85215 Wypłaty dodatków mieszkaniowych finansowanych w całości ze środków własnych gminy wyniosły 434,6 tys. zł. W związku z ustawowymi zmianami w zasadach wypłaty tych świadczeń poniesione wydatki zmniejszyły się w stosunku do r.ub. o 62,3 tys. zł.

Rozdz. 85216 Zasiłki pielęgnacyjne i wychowawcze wypłacane były do końca kwietnia 2004 r. i wyniosły 6,4 tys. zł. Od 1 maja zostały one przeniesione do świadczeń rodzinnych w Rozdz. 85212. Zasiłki te były finansowane w całości dotacją z budżetu państwa.

Rozdz. 85219 Na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej wydano 220,3 tys. zł. zaoszczędzając do planu 21,5 tys. zł. Na zadania zlecone wykonywane przez OPS otrzymano dotację z budżetu państwa w wysokości 34,8 tys. zł., a na zadania własne gminy realizowane przez OPS otrzymano dotację 100,2 tys. zł. Łączne dotacje w kwocie 135 tys. zł. pokryły poniesione wydatki OPS w 61,3%. Wykonane wydatki były niższe od r.ub. o 13,6 tys. zł. Zmniejszenie wydatków wiązało się ze zmianami organizacyjnymi spowodowanymi ustawą o świadczeniach rodzinnych.

Rozdz. 85228 W ramach umowy zlecenia OPS zatrudniał 2 osoby do świadczeń opiekuńczych nad osobami chorymi i całkowicie niesprawnymi (stwardnienie rozsiane). Poniesione na ten cel wydatki wyniosły 6,3 tys. zł. i były niższe od r.ub. o 5,2 tys. zł.

Rozdz. 85295 W ramach pozostałej działalności wykonywanej przez OPS sfinansowano dożywianie 140 uczniów w szkołach na kwotę 58,6 tys. zł. i wyprawki dla uczniów I klas szkół podstawowych na kwotę 1,1 tys. zł., razem 59,7 tys. zł.

Z budżetu państwa otrzymano dotacje na zadania własne:

- na dożywianie 10,2 tys. zł.

- na wyprawki 1,1 tys. zł.
Razem: 11,3 tys. zł.

Dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Rozdz. 85311 Gmina podpisała porozumienie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób

Upośledzonych na dofinansowanie z budżetu gminy kosztów rehabilitacji osoby niepełnosprawnej z Głuszycy. Koszty dofinansowania wyniosły 2,5 tys. zł.

Rozdz. 85332 Działające na podstawie umowy z Wojewódzkim Urzędem Pracy Gminne Centrum Informacji realizuje zadania w zakresie aktywizacji zawodowej absolwentów szkół i bezrobotnych. Począwszy od 2004 r. zadania te finansowane są w całości z budżetu gminy, a ich koszty wyniosły 8,6 tys. zł. GCI obsługuje 1 pracownik zatrudniony na etacie Urzędu Miejskiego.

Rozdz. 85333 Na sfinansowanie wydatków związanych z utrzymaniem filii PUP obsługującej Głuszycę wydano 8,8 tys. zł. Gmina finansuje tylko wydatki rzeczowe, a koszty osobowe obciążają budżet państwa.

Rozdz. 85395 W ramach pozostałej działalności poniesiono wydatki:

- na wypłatę świadczenia rekompensującego utracone zarobki osobie odbywającej ćwiczenia wojskowe, które następnie zostały zrefundowane przez MON, zwiększając dochody gminy 6,9 tys. zł.
- sołectw na organizację imprez dla dzieci (Dzień Dziecka, Mikołaj) 0,6 tys. zł.

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Rozdz. 90001 Wydatki bieżące związane z dostawą wody i odprowadzeniem ścieków wyniosły 596,5 tys. zł. i dotyczyły:

- dostaw wody i odprowadzenia ścieków do kolektora z mieszkaniowego zasobu gminy 556,9 tys. zł.
- opłat za odprowadzenie wód burzowych do kolektora 3,7 tys. zł.
- wywozu ścieków z szamb przydomowych 13,9 tys. zł.
- chlorowania studni 16,3 tys. zł.
- dowozu wody do budynków i badania wody 5,7 tys. zł.

Bilans gospodarki wodno-ściekowej jest ujemny bowiem nadwyżka wydatków nad dochodami z odpłatności za wodę i ścieki wyniosła 114,3 tys. zł. wydatki bieżące wzrosły do r.ub. o 18,3% tj. o 92,4 tys. zł.

W ramach wydatków inwestycyjnych kontynuowano budowę przyłączy sanitarnych przy udziale pracowników robót publicznych, na które wydano 50 tys. zł.

Rozdz. 90002 Poniesione wydatki na wywóz śmieci z mieszkaniowego zasobu gminy i ulicznych koszy wyniosły 153,8 tys. zł. i były wyższe od r.ub. o 7% tj. o 10,1 tys. zł. Ściągnięta od najemców odpłatność pokryła w całości koszty wywozu śmieci z mieszkaniowego zasobu gminy.

Rozdz. 90003 Na oczyszczanie gminnych dróg, ulic i placów wydano 167,5 tys. zł. Wydatki te były wyższe od r.ub. o 30,7% tj. o 39,3 tys. zł.

Rozdz. 90015 wydatki bieżące na oświetlenie ulic wyniosły 231,3 tys. zł. i były wyższe od r.ub. o 12,6% tj. o 25,8 tys. zł. Na wzrost ten złożyły się koszty zużycia energii i koszty napraw oświetlenia ulicznego. Począwszy od 2004 r. gmina nie otrzymuje dotacji z budżetu państwa na to zadanie. Wprawdzie w 2004 r. otrzymano dotację na oświetlenie ulic 91,3 tys. zł., ale stanowiła ona zwrot za poniesione przez gminę wydatki w 2003 r.

Rozdz. 90095 Wydatki bieżące poniesione w ramach pozostałej działalności komunalnej wyniosły 132,1 tys. zł. Złożyły się na nie:

- 1) wydatki na nie inwestycyjne roboty publiczne i interwencyjne 116,7 tys. zł.
z tego:

- ekwiwalenty za odzież	1,0 tys. zł.	
- wynagrodzenia z narzutami	81,9 tys. zł.	
- materiały i sprzęt do robot	13,0 tys. zł.	
- usługi transportowe, sprzętu, badania lekarskie itp.	18,3 tys. zł.	
- inne (delegacje, odszkodowanie)	2,6 tys. zł.	
2) pozostałe wydatki komunalne		12,2 tys. zł.
z tego:		
- spłaty leasingowe wiaty przystankowej	3,7 tys. zł.	
- zabezpieczenie budynku po ZGKiM i przedszkola do czasu sprzedaży	3,3 tys. zł.	
- dokumentacja projektowa adaptacji przedszkola na mieszkania	4,2 tys. zł.	
- inne (naprawy instalacji i energia w obiektach nieczynnych)	1,0 tys. zł.	
3) wydatki komunalne sołectw		3,2 tys. zł.
z tego:		
- materiały na place zabaw	1,0 tys. zł.	
- usługi sprzętu budowlanego na boisku w Sierpnicy	2,2 tys. zł.	

Wydatki inwestycyjne dotyczyły zakupu, montażu i wyposażenia kontenera sanitarnego przy ul. Leśnej i wyniosły 23,2 tys. zł.

Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Rozdz. 92105 Urząd Miejski prowadzi w ramach ogólnych zadań gminy niewyodrębnioną organizacyjnie działalność kulturalną na wsiach w postaci świetlic wiejskich. Poniesione wydatki na prowadzenie tych świetlic wyniosły 107,2 tys. zł. i były niższe od r.ub. o 3 tys. zł. Jak wspomniano w części ogólnej sprawozdania działalność ta prowadzona jest w 4 świetlicach, a ich utrzymanie nie znajduje racjonalnego uzasadnienia.

Rozdz. 92109 Powołana przez gminę instytucja kultury p.n. Centrum Kultury-Miejska Biblioteka Publiczna dotowana jest z budżetu gminy dotacją podmiotową, która wyniosła 300 tys. zł. i pokryła koszty tej instytucji w 72,2%. przychody własne wyniosły 123,5 tys. zł., którymi pokryto pozostałą część kosztów.

Rozdz. 92116 Na podstawie zawartego porozumienia z Ministerstwem Kultury gmina otrzymała dotację dla instytucji kultury z przeznaczeniem na upowszechnienie i promocję czytelnictwa w kwocie 4 600 zł. Dla celów przejrzystego rozliczenia dotacji i jej wykorzystania oraz zgodnie z decyzją strony dotującej zadanie to ujęto w niniejszym rozdziale.

Rozdz. 92120 Wydatki na ochronę zabytków wyniosły 6 tys. zł. i dotyczyły remontu zabytkowego kościołka w Grzmiącej.

Dział 926 Kultura fizyczna i sport

Rozdz. 92605 Zadania własne gminy w zaspokojeniu potrzeb w zakresie kultury fizycznej realizowane były w dwóch formach:

1. dotacji celowej dla KS „Włókniarz” przeznaczonej na organizację i propagowanie sportu kwalifikowanego, utrzymania stadionu i prowadzenie drużyn sportowych. W ramach tej dotacji finansowane są wydatki rzeczowe klubu obejmujące zakupy sprzętu sportowego, utrzymania stadionu, opłat sędziowskich wyjazdów na mecze itp. na które klub przedkłada rachunki. 27,2 tys. zł.

2. prowadzenie przez Urząd Miejski basenu w formie działalności organizacyjnie niewyodrębnionej. 19,8 tys. zł.
Zadanie to w r.ub. realizował KS "Włókniarz" w ramach dotacji przyznanej przez gminę. Wobec nie podjęcia tej działalności w 2004 r. i dużej presji lokalnej społeczności gmina musiała sama podjąć się uruchomienia i prowadzenia basenu w sezonie letnim. Poniesione wydatki dotyczyły wynagrodzeń ratowników na umowy-zlecenia, zakupu niezbędnych materiałów, kosztów uzupełnienia wodą basenu, badań wody, wywozu nieczystości itp.

Środki specjalne

Środki specjalne gromadzone są w szkołach i Urzędzie Miejskim. Obrót tymi środkami przedstawia zał. Nr 10 do sprawozdania. Uzupełniając materiał liczbowy tego załącznika poniżej podaje się skrótowy opis gospodarki tymi środkami.

Rozdz. 60016 Urząd Miejski gromadzi środki specjalne z opłat za zajęcie pasa dróg gminnych.

Zgromadzone środki przeznacza się na wydatki związane z oznakowaniem dróg, naprawą studzienek kanalizacyjnych, uzupełnieniem uszkodzonych bądź skradzionych kratek ściekowych.

Rozdz. 80101,80110 W szkołach przychody środków specjalnych tworzone są z odpłatności za wydawane posiłki dla uczniów, pokrywanej przez OPS, rodziców i nauczycieli, z wpływów za wynajem pomieszczeń szkolnych, z imprez okolicznościowych i darowizn. Zgromadzone środki przeznaczone są na finansowanie posiłków, zakupy środków czystości, wyposażenie kuchni i świetlic szkolnych, zakupy mebli, malowanie pomieszczeń itp.

Mienie komunalne

Zewidencjonowany majątek gminy obejmuje:

	<u>Wartość początkowa w zł.</u>	
	na początku roku	na koniec roku
grunty	407 189	407 189
budynki	21 983 984	20 448 828
budowle	4 622 966	5 112 629
maszyny i urządzenia techniczne	869 275	877 393
środki transportu	31 280	24 080
pozostałe środki trwale (wyposażenie)	132 059	131 828
finansowe składniki majątku (udziały)	56 000	56 000
wartości niematerialne i prawne	6 774	9 899
inwestycje rozpoczęte	88 896	98 899
Razem:	28 198 423	27 166 745

Mienie to znajduje się w zarządzie:

Urzędu Miejskiego	27 469 819	26 419 764
Ośrodka Pomocy Społecznej	25 437	25 437
Z-du Turystycznego „Osówka”	703 167	721 544
Razem:	28 198 423	27 166 745

Zmiany w stanie mienia wystąpiły:

w budynkach - spadek na skutek sprzedaży lokali mieszkalnych, budynku przedszkola i budynku po ZGKiM,

w budowlach - wzrost na skutek przyjęcia inwestycji z dróg i przyłączy sanitarnych do kolektora,

w maszynach - na skutek zakupu pompy do studni i kotłów c.o. oraz likwidacji starych kotłów c.o i instalacji alarmowej w budynku po ZGKiM,

w środkach transportu - w wyniku likwidacji poprzez sprzedaż samochodu Nysa pozostałego po ZGKiM,

w wyposażeniu - w wyniku likwidacji kserokopiarki,

w wartościach niematerialnych - w wyniku zakupów oprogramowania do komputerów.

Dochody z mienia komunalnego wyniosły ogółem **1 768 420 zł.**

i osiągnięto je:

- z opłat za wieczyste użytkowanie gruntów	21 196
- z dzierżawy i wynajmu lokali i gruntów	89 279
- z czynszów mieszkalnych	1 169 137
- ze sprzedaży lokali i nieruchomości	488 808